

Arkeologisk förundersökning 2014

Hamnen 30:3, fornlämning 68

VÄGBYGGE

Malmö stad, Malmö kommun
Skåne län

SKÅNE
ARKEOLOGI

Skånearkeologi
Rapport 2015:2

Per Sarnäs

Arkeologisk förundersökning 2014

Hamnen 30:3, fornlämning 68

VÄGBYGGE

Malmö stad, Malmö kommun
Skåne län

Skånearkeologi

Per Sarnäs

Midgårdsgatan 3

216 19 Malmö

Tel: 0708-82 78 16

E-post: info@skanearkeologi.se

Webb: www.skanearkeologi.se

Arkeologisk förundersökning 2014

Hamnen 30:3, fornlämning 68

Vägbygge

Malmö stad, Malmö kommun

Skåne län

Skånearkeologi

Rapport 2015:2

Författare: Per Sarnäs

Grafisk form: Anders Gutehall

Omslagsbild: Per Sarnäs

Tryck: Holmbergs i Malmö AB

© Skånearkeologi 2015

Innehåll

Inledning	5
Topografi och fornlämningsmiljö	5
Historiska kartor	6
Undersökningsresultat	6
Utvärdering	7
Referenser	7
Tekniska och administrativa uppgifter	8

Figur 1. Karta över Skåne med Malmö kommun markerat med blå färg

Figur 2. Karta över del av Malmö med platsen för undersökningen markerad med blå kvadrat.

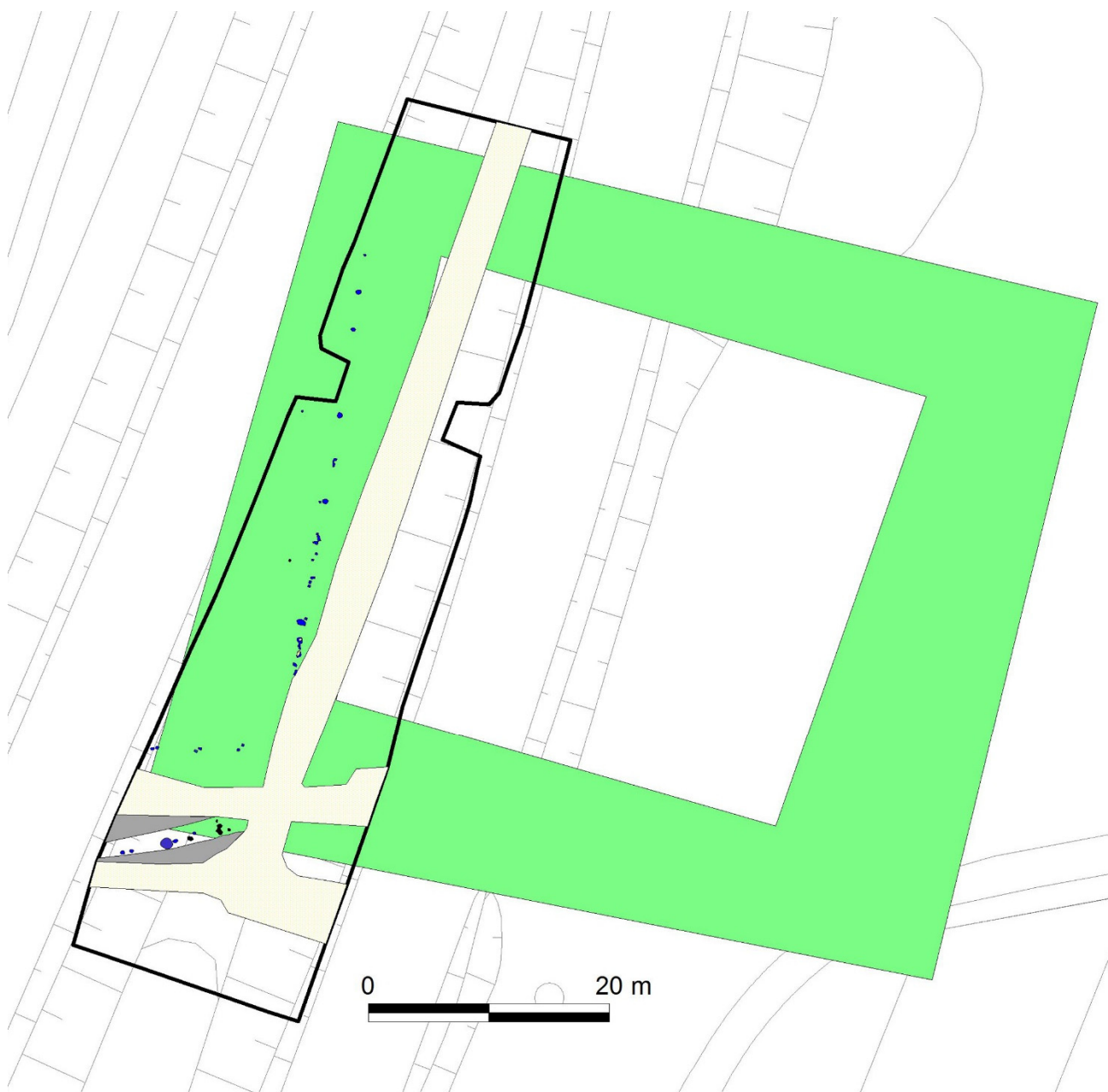
Inledning

Med anledning av att Malmö stad bygger om Spillepengens trafikplats och därigenom berör fornlämningen nr 68 i Malmö stad, beslutade länsstyrelsen i Skåne län om en arkeologisk förundersökning i form av en schaktningsövervakning. Skånearkeologi har utfört undersökningen.

Topografi och fornlämningsmiljö

Vid Spillepengens trafikplats möts Västkvägen, Inre ringvägen och Spillepengsgatan. Öster om Västkvägen ligger ett industriområde och i norr ligger Spillepengens rekreationsområde vilket tidigare utgjorde ett deponiområde för sopor från Malmö stad. I söder passerar Sege å på sin väg till havet. Sege å har tidigare haft två utlopp i Öresund och marken mellan de två utloppen har benämnts Spillepengsmarken och har utgjort ängs- och betesmark.

Figur 3. Schaktplan över framkomna anläggningar och fornlämning nr 68 (grön färg). I bakgrunden Västkvägen innan ombyggnaden. I SV framkom två parallella diken (grå färg). Stolphål är markerade med blått och övriga anläggningar med svart. Ljusgula ytor är gas- och avloppsledningar.

Det kunde tidigt konstateras att det inte förekom vallgravar. Däremot framkom efter ett tags schaktning tätt med stolphål i en linje som överensstämde med 1840 års karta, dock något förskjutet åt väster. Merparten av stolphålen undersöktes och i flera av dem kunde spår ses av fyrkantigt virke. I tre av stolphålen påträffades trärester varav två kunde konstateras vara fyrkantiga, ca 0,75 x 0,75 m. En del av stolphålen låg parvis. Det förekom få fynd men några spetsiga järnföremål påträffades i stolphålen. Järnföremålen liknade mycket kraftiga spikar utan spikhuvuden.

Förutom stolphålen som med stor sannolikhet kan sägas vara resterna efter fornlämning nr 68 framkom en annan struktur bestående av två parallella diken (drygt 0,4 m djupa) med stolphål efter kraftiga stolpar mellan sig. Riktningen på denna struktur avviker något från fornlämning nr 68 och stolphålen hade en annan fyllning och var av en annan karaktär. Strukturen med två diken påminner om gränsmarkeringar från historisk tid såsom bygränsen mellan Södra Sallerup och Östra Kattarp (Winkler 2004).

Vid schaktningen som genomfördes med grävmaskin framkom sammanlagt ca 34 stolphål, 2 parallella diken och ca 5 nedgravningar. Merparten av anläggningarna undersöktes. I sanden påträffades svallade flintavslag. I samband med att man flyttade en dagvattenledning till öster om Västkustvägen grävde man sig genom sandlagren ned till blåleran men inga submarina lämningar kunde ses.

Under matjorden förekom ett lager med sopor. Lagret förefaller vara relativt jämntjockt som om det var utschaktat. Direkt under soporna kommer sand vilket tyder på att området har varit föremål för schaktningsarbeten. Troligen har man schaktat av matjorden och sedan schaktat ut ett lager med sopor och till sist lagt över matjord. Soporna består till stora delar av glas och porslin. Plast saknas helt och metall förekommer sparsamt.

Utvärdering

Färgården har tillkommit före 1840 men i övrigt är dess ålder okänd. Den förekommer inte på någon av de äldre kartor som finns över Spillepengsmarken. Rester av hägnaden torde kunna finnas väster om Västkustvägen, under påförda massor av sopor och matjord.

De parallella diken med stolphål emellan sig har inte gått att tolka. Det finns inget på de historiska kartorna som går att koppla till strukturen. Det påträffades inga fynd eller gjordes iakttagelser som kan ge någon vägledning gällande ålder. Troligen fortsätter diken såväl väster som öster om Västkustvägen.

Referenser

Litteratur

Winkler, M. 2004. Öresundsförbindelsen. Södra Sallerup 15C & A. Rapport över arkeologisk slutundersökning. Malmö Kulturmiljö: Rapport nr 28

Oppublicerat material

Persson, L. odat. Bebyggelse inom den s.k. Spillepengsmarken mellan Sege ås båda mynnningar – en historisk studie utifrån äldre kartor och skriftliga ortnamnsbelägg. Arkivrapport Malmö museer.

Kartmaterial

LMV, Lantmäterimyndigheternas arkiv, akt 12-mal-34, 1842, A. G. Rosengren.
LMV, Lantmäteristyrelsens arkiv, akt L139-1:12, 1840, A. G. Rosengren.

Internetreferenser

FMIS

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer 431-17594-2013
Skånearkeologis diarienummer 201306
Inventarienummer MMA 102
Arkivnummer S01:173

Län Skåne
Kommun Malmö
Stad Malmö
Fastighet Hamnen 30:3
RAÄ-nummer 68

Ekonomiska kartans blad 2C4f SV
Koordinatsystem Sweref 99 TM
X koordinat 6166484
Y koordinat 377499

Fältarbetstid 2014-05-07-2014-11-17
Antal arbetsdagar 10
Antal arkeologtimmar 45

Undersökt yta 1 280 m²

Projektansvarig Per Sarnäs
Uppdragsgivare Malmö stad, Gatukontoret

Kostnader, arkeologi
Projektledning/administration: 1 300:-
Fältarbete: 29 250:-
Rapport: 5 200:-
Tryck: 1 200:-
Resor: 1 650:-
GPS (2 dgr): 1 550:-
Kartanalys: 2 600:-
Summa: 42 750:-